

датите на празниците, които лонджата ще празнува общо. При женската лонджа в кв. Факултета в София обикновено празничните дни са 8 март, 14 май (празник познат като Мая), датата на баланса. Прави се обща софра или се ходи на ресторант. При добри финансови възможности жените от лонджата периодически ходят на екскурзия заедно. „Преди за сватби, за кръщенета всички членки си правехме еднакви рокли – от един и същ плат и един модел. Идва музиката и общо ни взема. Така отивахме” (Кметова 1992: 68-71).

Общоженската солидарност в лонджата е много силно изразена. Членуващите в нея имат известна, макар и ограничена свобода. Тя е под контрола на мъжа и е съобразена с циганските забрани и практики.

В различните квартали жените имат различна степен на свобода да напускат дома си. В по-“интегрираните” квартали жената може да излезе и без разрешението на мъжа си, може да седне на кафе с приятелки. В погетоизираниите махали тя по-рядко излиза, винаги е с придружител (свекърва или друг роднина), трябва да вземе разрешение от съпруга си или от свекърва. Пак там е рядкост мъжа да вземе със себе си жената на кафе или на дискотека (Цит. по Ромската жена 2003: 91).

Жената не може да излиза сама от къщи, трябва да е с мъжа си. Ако си позволи своеволие – бой (м., р. 1956 г., лахо). „Главата на семейството е мъжът, без негово знание и одобрение жената нищо не може да предприеме. Жената трябва да си мълчи. Ако говори много, ще бъде набита. Тя не посяга на мъжа си, независимо за какво. Дори и да се пази. Не посяга. Жената не стои само в къщи, ходи с мъжа си навън, на сватби, на празненства, разхождат децата докато са малки. Мъжът не е задължен да казва къде отива, но жената винаги трябва да каже къде отива. В някои дни мъжът ходи където си иска с приятели или сам. Не му се вързва кусур, неговото е винаги правилно” (ж., р. 1957 г., фичери)

ПРИТЧАТА ЗА НЕПОКОРНАТА ЖЕНА

Една жена много искала да ходи на гости на майка си. Мъжът и обаче о било яд, че тя не иска да ходи на гости на неговата майка, мислел си, е тя не обича неговите родители и поставил условие: „Случай жено, аз те закарам на гости у майка ти, когато нашите върби пуснат грозде. Огава вече ще те взема с двете деца и ще ходим на гости при майка ти”. По-добре, ама жената била хитра, отишла рано сутринта на пазара, купила розде и докато мъжът ѝ още спи го закачила нависоко, нагоре на върбице. Видял мъжът гроздето, станал и изкарал конете, впрегнал ги и тръгнал.